GEOGRAPHY

PAPER-II

SEPT-16/24

Name & Signature of the Invigilator

....

....

OMR Answer Sheet No. : | | | | | |

Roll No. : | | | | | |

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : ....

....

Time : 1.15 Hours] **No. of Printed Pages : 24** **[Maximum Marks : 100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover **page**. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   (*iii*) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

   Example : (A) ● (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધાજ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
   (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   (*ii*) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
   (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

   ઉદાહરણ : (A) ● (C) (D) કે જયાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર–II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અન્તિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હ કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજીનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજીયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજીનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્કયુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

GEOGRAPHY

PAPER - II

ભૂગોળ

પેપર–II

Note : This paper contains **Fifty (50)** Multiple-choice/Assertion and Reasoning/ Matching questions/carrying **TWO (2)** marks each. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **બે (૨)** ગુણ છે.

---

1. The winds of upper atmosphere which blow 16-20 kms high in the northern part of India are known as :

   (A) Westerlies

   (B) Jet Streams

   (C) Easterlies

   (D) Chinook

2. Which of the following is *not* an air pollutant ?

   (A) Smoke

   (B) CO_2 (Corbon Dioxide)

   (C) Nitrogen Gas

   (D) Sulphur Dioxide

1. ઉત્તરભારતમાં આશરે ૧૬–૨૦ કિમી. ની ઝડપે વાતાવરણના ઉપરના ભાગમાં વાતા પવનો કયા નામે ઓળખાય છે?

   (A) પશ્ચિમિયા પવનો (Westerlies)

   (B) જેટ સ્ટ્રીમ

   (C) પૂર્વીય પવનો (Easterlies)

   (D) ચિનૂક

2. નીચેના પૈકી કયું તત્વ હવાને પ્રદૂષિત કરવામાં ભાગ ભજવતું નથી?

   (A) ધુમાડો

   (B) CO_2 (કાર્બન ડાયોક્સાઈડ)

   (C) નાઈટ્રોજન વાયુ

   (D) સલ્ફર ડાયોક્સાઈડ

3. The fall in temperature in the troposphere is known as :

(A) Adiabatic rate

(B) Lapse rate

(C) Temperate rate

(D) Thermal rate

3. ક્ષોભ–આવરણ (troposphere) માં તાપમાનના ઘટતા દરને શું કહે છે?

(A) એડિયાબેટિક રેટ (Adiabatic rate)

(B) લેપ્સ રેટ (Lapse rate)

(C) ટેમ્પરેટ રેટ (Temperate rate)

(D) થર્મલ રેટ (Thermal rate)

4. Punjab, Haryana, Himachal Pradesh and Gujarat can be classified under one group of states. Which of the following is the group ?

(A) BIMARU

(B) DEMARU

(C) Demographically progressive

(D) Demographically stagnant

4. પંજાબ, હરિયાણા, હિમાચલ પ્રદેશ અને ગુજરાત રાજ્યોને કયા વર્ગીકૃત ગ્રુપમાં મૂકી શકાય?

(A) BIMARU

(B) DEMARU

(C) વસ્તીકિય દૃષ્ટિએ વિકાસશીલ

(D) વસ્તીકિય દૃષ્ટિએ સ્થગિત/ગતિહીન

5. 10 °C of temperature is equal to .... of temperature.

(A) 20° F

(B) 30° F

(C) 40° F

(D) 50° F

6. The 'snow line' would be at the lowest altitude in which of the following Himalayas ?

(A) Kashmir

(B) Kumaon

(C) Punjab

(D) Assam

7. Adoption of high yielding variety seeds and use of artificial fertilizers are the basic objectives of which of the following revolutions ?

(A) Green revolution

(B) White revolution

(C) Black revolution

(D) Red revolution

5. 10 °C ફેરનહીટ તાપમાનને પરિવર્તિત કરતાં જવાબ મળે :

(A) 20° F

(B) 30° F

(C) 40° F

(D) 50° F

6. હિમાલયના કયા પ્રદેશમાં ન્યૂનતમ ઊંચાઈ ઉપર હિમરેખા જોવા મળે?

(A) કાશ્મીર

(B) કુમાઉ

(C) પંજાબ

(D) અસમ

7. વધુ ઉત્પાદન આપતાં બિયારણ અને કૃત્રિમ ખાતરનો ઉપયોગ કયા પ્રકારની ક્રાંતિમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે?

(A) હરિત ક્રાંતિ

(B) શ્વેત ક્રાંતિ

(C) કાળી ક્રાંતિ

(D) લાલ ક્રાંતિ

8. From which of the following places is Katmandu nearest by air route ?

(A) Gorakhpur

(B) Patna

(C) Kolkata

(D) Varanasi

8. નીચે દર્શાવેલ કયા સ્થળેથી હવાઈમાર્ગે કાઠમંડુ સૌથી નજીકના અંતરે આવેલું છે?

(A) ગોરખપુર

(B) પટના

(C) કોલકાતા

(D) વારાણસી

9. After the two subsequent five year plans were formulated there was a break because of which of the following reasons ?

(*i*) Break of Indo-Pak war

(*ii*) Devaluation of currency

(*iii*) Break of plague epidemics

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*i*) and (*iii*)

(C) (*ii*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

9. બે અનુગામી પંચવર્ષીય યોજનાના અંતે અંતરાલ (Break) માટે કયું કારણ જવાબદાર છે?

(*i*) ભારત–પાકિસ્તાન યુદ્ધ

(*ii*) ચલણનું અવમૂલ્યન

(*iii*) પ્લેગની મહામારી

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*i*) and (*iii*)

(C) (*ii*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

10. Which of the following factors is responsible for zonal stratification in vegetation types from moist subtropical to dry artic ?

(A) Temperature

(B) Altitude

(C) Longitudinal extent

(D) Humidity

10. વનસ્પતિના વિભાગીય સ્તરરચનાના પ્રકારોમાં આદ્ર ઉપઅયનવૃત્તીયથી શુષ્ક ઉત્તરધ્રુવીય પ્રદેશો માટે નીચે દર્શાવેલ પૈકીનું કયું પરિબળ જવાબદાર છે?

(A) ઉષ્ણતામાન

(B) ઊંચાઈ

(C) રેખાંશીય વિસ્તાર

(D) આદ્રતા

11. Syntaxial bend is an important characteristic of which of the following ?

(A) Western ghats

(B) Satpuras

(C) Aravallis

(D) Himalayas

11. સિન્ટેક્ષીયલ બેન્ડ (Syntaxial bend) નીચેના પૈકી કયા ભૂમિસ્વરૂપની વિશેષતા છે?

(A) પશ્ચિમ ઘાટ

(B) સાતપુડા

(C) અરવલ્લી

(D) હિમાલય

12. The imaginary lines joining points of equal depth are known as :

(A) Isohytes

(B) Isohaline

(C) Isobath

(D) Isocline

12. સમાન ઊંડાઈ ધરાવતા સ્થળોને જોડવી કાલ્પનિક રેખાનું નામ શું છે?

(A) આઈસોહાઈટસ (Isohytes)

(B) આઈસોહેલાઈન (Isohaline)

(C) આઈસોબેથ (Isobath)

(D) આઈસોકલાઈન (Isocline)

13. The coriolis effect is the result of :

(A) Earth's rotation

(B) Earth's revolution

(C) Earth's rotation as well as revolution

(D) Pressure gradient

13. નીચેના પૈકી કયા પરિબળને કારણે મરડ બળ (coriollis effect) પેદા થાય છે?

(A) પૃથ્વીનું પરિભ્રમણ

(B) પૃથ્વીનું પરિક્રમણ

(C) પૃથ્વીનું પરિભ્રમણ અને પરિક્રમણ

(D) દબાણ ઢાળ

14. Which factors influence ocean currents ?

(A) Earth's rotation (Coriolis force)

(B) Winds across in ocean

(C) Density of the water

(D) Convection currents

14. મહાસાગરનાં પ્રવાહોને કયું પરિબળ અસર કરે છે?

(A) પૃથ્વીનું પરિભ્રમણ (મરડ બળ)

(B) મહાસાગરના પવનો

(C) પાણીની ઘનતા

(D) ઉષ્ણતાનયનના પ્રવાહો

15. Folding of the earth crust is the result of :

(A) Compression

(B) Eruption

(C) Spreading

(D) Tension

16. A pair of steps on the sides of river valley is known as :

(A) Alluvial fan

(B) Levees

(C) Meanders

(D) Terraces

17. Which one among the following has the maximum number of national parks ?

(A) Assam

(B) West Bengal

(C) Andaman and Nicobar Islands

(D) Tamil Nadu

15. ગેડીકરણની પ્રક્રિયા શેનું પરિણામ છે?

(A) દબાણ બળ (Compression)

(B) ઉર્ધ્વગામી બળ (Eruption)

(C) પ્રસરણ બળ (Spreading)

(D) તણાવ બળ (Tension)

16. ઘસારણને કારણે નદી ખીણની બંને બાજુએ રચાતાં પગથિયાં (pair of steps) કયા નામે ઓળખાય છે?

(A) કાંપના મેદાનો

(B) તટ–બંધ

(C) સર્પાકાર વહનમાર્ગ

(D) પગથીઓ

17. નીચેના પૈકી કયા વિસ્તારમાં સૌથી વધુ પ્રમાણમાં રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન (national parks) આવેલાં છે?

(A) અસમ

(B) પશ્ચિમ બંગાળ

(C) અંદામાન અને નિકોબાર ટાપુઓ

(D) તમિલનાડુ

18. Ozone layer is found in :

(A) Thermosphere

(B) Stratosphere

(C) Troposphere

(D) Mesosphere

18. ઓઝોન લેયર કયા આવરણમાં આવેલ છે?

(A) ઉષ્ણાવરણ (Thermosphere)

(B) સમતાપ આવરણ (Stratosphere)

(C) ક્ષોભ આવરણ (Troposphere)

(D) મધ્યાવરણ (Mesosphere)

19. Which State of India is known as 'Tiger State' ?

(A) Gujarat

(B) West Bengal

(C) Madhya Pradesh

(D) Assam

19. ભારતનું કયું રાજય 'Tiger State' તરીકે ઓળખાય છે?

(A) ગુજરાત

(B) પશ્ચિમ બંગાળ

(C) મધ્ય પ્રદેશ

(D) અસમ

20. Much of the rainfall along the Western Ghats is of .... nature.

(A) Orographic

(B) Cyclonic

(C) Frontal

(D) None of the above

20. પશ્ચિમ ઘાટના વિસ્તારમાં કયા પ્રકારનો વરસાદ પડે છે?

(A) ભૂપૃષ્ઠનો વરસાદ

(B) વંટોળનો વરસાદ

(C) વાતાગ્રનો વરસાદ (Frontal)

(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

21. ... . is the most expensive spice produced in India.

(A) Cardamom

(B) Saffron

(C) Clove

(D) Corriander

22. R. Luni originates near Pushkar and joins :

(A) Arabian sea

(B) Gulf of Cambay

(C) Rann of Kutch

(D) Lake Sambhar

23. .... is the oldest major religion to emerge in the west of the Indus region.

(A) Judaism

(B) Christianity

(C) Islam

(D) Hinduism

21. ભારતમાં સૌથી મોંઘા કયા તેજાનાનું ઉત્પાદન થાય છે?

(A) ઈલાયચી

(B) કેસર

(C) લવિંગ

(D) ધાણા

22. લુણી (Luni) નદીનું ઉદ્દભવ સ્થાન પુષ્કર નજીક છે, જે અંતે કયાં મળે છે?

(A) અરબી સમુદ્ર

(B) ખંભાતનો અખાત

(C) કચ્છનો રણપ્રદેશ

(D) સાંભર સરોવર

23. સિંધુ પ્રદેશના પશ્ચિમમાં ઉદ્દભવ પામેલ પ્રાચીન મુખ્ય ધર્મ કયો છે?

(A) યહૂદી (Judaism)

(B) ખ્રિસ્તી

(C) ઈસ્લામ

(D) હિંદુ

24. The saturation of vapour pressure reaches a maximum of 1013 mb at :

(A) Boiling point

(B) Melting point

(C) Freezing point

(D) None of the above

25. Deccan Plateau of India is well endowed with :

(A) Coal, iron and manganese

(B) Coal, limestone and thorium

(C) Iron, mica and chromite

(D) Iron, limestone and chromite

26. There is no railway in which one of the following country ?

(A) Afghanistan

(B) Pakistan

(C) Nepal

(D) Bangladesh

24. કયા બિંદુ ઉપર વરાળનાં દબાણની સંતૃપ્તિ મહત્તમ 1013 મિલિબાર સુધી પહોંચે :

(A) ઉકળ બિંદુ (Boiling point)

(B) ગલન બિંદુ (Melting point)

(C) થીજ બિંદુ (Freezing point)

(D) ઉપર પૈકી એક પણ નહીં

25. ભારતનો દક્ષિણનો ઉચ્ચપ્રદેશ કયા ખનિજોથી સમૃદ્ધ છે?

(A) કોલસો, લોખંડ અને મેંગેનીઝ

(B) કોલસો, ચૂનાના પથ્થર અને થોરિયમ

(C) લોખંડ, અબરખ અને ક્રોમાઈટ

(D) લોખંડ, ચૂનાના પથ્થર અને ક્રોમાઈટ

26. નીચેના પૈકી કયો દેશ રેલ્વેમાર્ગ ધરાવતો નથી?

(A) અફઘાનિસ્તાન

(B) પાકિસ્તાન

(C) નેપાલ

(D) બાંગ્લાદેશ

27. Demographic structure of SAARC nations shows the dominance of .... population.

(A) Child (< 14 years)

(B) Young (15 – 25 years)

(C) Working (26 – 60 years)

(D) Elderly (60 + years)

28. In the precision instruments like theodolite, sextant and planimeter which of the following scales is used :

(A) Linear

(B) Diagonal

(C) Comparative

(D) Vernier

29. Select the largest scale :

(A) 1 inch = half mile

(B) 1 inch = one mile

(C) 1 inch = two miles

(D) 1 inch = one yard

27. સાર્ક દેશોમાં વસ્તીના માળખાની વિશેષતા છે?

(A) બાળ વસ્તી (< 14 વર્ષ)

(B) યુવા વસ્તી (15 – 25 વર્ષ)

(C) કાર્યકારી (શ્રમજીવી) વસ્તી (26 – 60 વર્ષ)

(D) પ્રૌઢ વસ્તી (60 + વર્ષ)

28. ચોકસાઈપૂર્વકનું માપ ધરાવતાં સાધનો જેવાં કે થિયોડોલાઈટ (theodolite) સેકસ્યન્ટ (sextant) અને પ્લાનીમીટર (Planimeter) માં કયા પ્રકારના પ્રમાણમાપ વપરાય છે?

(A) રૈખિક માપ પદ્ધતિ (Linear Scale)

(B) વિકર્ણ માપ (Diagonal Scale)

(C) તુલનાત્મક માપપટ્ટી (Comparative Scale)

(D) વર્નિયર માપ પદ્ધતિ (Vernier Scale)

29. નીચેના પૈકી સૌથી મોટું પ્રમાણમાપ કયું છે?

(A) 1 ઈંચ = અડધો માઈલ

(B) 1 ઈંચ = એક માઈલ

(C) 1 ઈંચ = બે માઈલ

(D) 1 ઈંચ = એક વાર

30. Convert 1" = 36 yards into R.F. :

(A) 1 : 1296

(B) 1 : 380160

(C) 1 : 63360

(D) 1 : 12000

31. Soils derived from weathering of granite and gneiss rocks are :

(A) Red

(B) Black

(C) Laterite

(D) Alluvial

32. If an earthquake of moderate intensity of 6 to 6.5 on Richter scale strikes, then where would it be most harmful :

(A) Himalayan Mountain Ranges

(B) Indo-Gangetic Plain

(C) North-Eastern Hill Region

(D) Deccan Plateau

30. 1" = 36 વારના પ્રમાણમાપને પ્રતિનિધિક અપૂર્ણાંક (R.F.) માં બદલો :

(A) 1 : 1296

(B) 1 : 380160

(C) 1 : 63360

(D) 1 : 12000

31. ગ્રેનાઈટ (granite) અને નાઈસ (gneiss) ખડકોનાં વિદારણ અથવા ખવાણ દ્વારા કયા પ્રકારની જમીનનું નિર્માણ થાય છે ?

(A) લાલ (Red)

(B) કાળી (Black)

(C) લેટેરાઈટ (Laterite)

(D) કાંપની (Alluvial)

32. જો 6 થી 6.5 રીકટર સ્કેલની તિવ્રતાનો ધરતીકંપ આવે, તો નીચેના પૈકી કયા વિસ્તારને સૌથી વધુ નુકશાન થાય?

(A) હિમાલયનો પર્વતીય પ્રદેશ

(B) સિંધુ-ગંગાનો મેદાની પ્રદેશ

(C) ઉત્તરપૂર્વનો પહાડી પ્રદેશ

(D) દક્ષિણ ભારતનો ઉચ્ચ પ્રદેશ

33. Which of the following regions of India have the highest percentage of the total forest ?

(A) Eastern and Western ghats and Coastal plains

(B) Peninsular India

(C) Great plains

(D) Himalayas including puryanchal

34. Which one of the following conditions in an area is considered as drought affected ?

(*i*) When the rainfall is less than 75% of the normal

(*ii*) When the rainfall is less than 100 cm

(*iii*) Maximum of three weeks from the normal date of arrival for a given region

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*)

33. ભારતના કયા પ્રદેશમાં વન્યવિસ્તારનું સૌથી વધુ પ્રમાણ (%) જોવા મળે છે?

(A) પૂર્વ અને પશ્ચિમ ઘાટ અને દરિયાકિનારાના મેદાનો

(B) દ્વિપકલ્પીય ભારત

(C) ઉત્તરનો મેદાની પ્રદેશ

(D) પૂર્વાંચલ સહિતનો હિમાલયનો વિસ્તાર

34. દુષ્કાળગ્રસ્ત વિસ્તાર માટે નીચેના પૈકીની કઈ પરિસ્થિતિ માન્ય ગણવામાં આવે છે.

(*i*) જ્યારે વરસાદ સામાન્ય કરતાં 75% ઓછો હોય

(*ii*) જ્યારે વરસાદ 100 સેમી. કરતાં ઓછો હોય

(*iii*) વરસાદના આગમનની સામાન્ય તારીખથી ત્રણ અઠવાડિયા સુધીના સમયમાં જે તે પ્રદેશમાં વરસાદનો અભાવ

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*)

35. Read the following statements related to cause of climate change and state which of them are *true* ?

(*i*) Solar energy received at the earth's surface undergoes changes because the amount of energy given off by the sun changes with the transparency of the atmosphere.

(*ii*) The temperature of the sun's outer surface is about 1400°C lower than the surrounding areas

(*iii*) The angle of the axis in relation to the plane in which the earth revolves round the sun is not constant

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

35. 'આબોહવા પરિવર્તન' (climate change) ને લગતાં નીચેના વિધાન પૈકી કયું વિધાન સાચું છે?

(*i*) પૃથ્વી સપાટી ઉપર પ્રાપ્ત સૌર શક્તિ અનેક પરિવર્તનમાંથી પસાર થાય છે કારણ કે વાતાવરણની પારદર્શકતાને કારણે સૂર્યમાંથી નીકળતી સૌર શક્તિનું પ્રમાણ પૃથ્વી સપાટી ઉપર પહોંચતા સુધીમાં બદલાય છે.

(*ii*) આજુબાજુના વિસ્તાર કરતાં સૂર્યની ઉપલી સપાટીનું તાપમાન લગભગ 1400°C ઓછું છે.

(*iii*) સૂર્યની આસપાસ ફરતી પૃથ્વીની ધરીનું નમન તેની સપાટીના સંદર્ભે સ્થિર/સ્થાયી (constant) નથી.

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

36. .... based his classification on annual and monthly means of temperature and precipitation.

(A) Koppen

(B) Trewartha

(C) Thornwate

(D) Critchfield

37. The challenge of development in the broad sense is to ....

(A) improve the quality of life

(B) greater individual freedom

(C) richer cultural life

(D) less poverty

38. The groundwater recharge rates are highest in which of the following regions of India ?

(A) Bengal plains

(B) Rajasthan plains

(C) Lower Narmada

(D) Lower Mahanadi

36. વાર્ષિક અને માસિક સરેરાશ તાપમાન અને વૃષ્ટિ પર આધારિત વર્ગીકરણ આપનાર વ્યકિત કોણ છે?

(A) કોપેન (Koppen)

(B) ટ્રેવર્થા (Trewartha)

(C) થોર્નવેટ (Thornwate)

(D) ક્રિચફિલ્ડ (Critchfield)

37. વિકાસને પડકારરૂપ સામાન્ય પરિબળ કયું છે?

(A) જીવનધોરણમાં સુધારો

(B) વધુ વૈયકિતક સ્વતંત્રતા

(C) સમૃદ્ધ સાંસ્કૃતિક જીવન

(D) ગરીબીમાં ઘટાડો

38. નીચેના પૈકી કયા પ્રદેશમાં ભૂમિગતજળ પુનઃસ્થાપનનો દર સૌથી વધુ છે?

(A) બંગાળનો મેદાની પ્રદેશ

(B) રાજસ્થાનનો મેદાની પ્રદેશ

(C) નર્મદાનો સમુદ્ર તરફનો પ્રદેશ

(D) મહાનદીનો સમુદ્રતરફનો પ્રદેશ

39. Within troposphere air circulates in the form of convective currents, what do these convective currents do ?

(A) Constantly distribute only heat

(B) Constantly distribute only moisture

(C) Constantly distribute both heat and moisture

(D) None of the above

39. ક્ષોભ આવરણમાં વાયુસંચરણ (air circulates) સંવાહનિક તરંગો (convective currents) દ્વારા થાય છે. આ સંવાહનિક તરંગોનું શું કાર્ય છે?

(A) માત્ર ગરમીનું સતત વિતરણ

(B) માત્ર આદ્રતાનું સતત વિતરણ

(C) ગરમી અને આદ્રતાનું સતત વિતરણ

(D) ઉપરમાંથી કોઈ પણ નહીં

40. Within the biosphere there are several major regions containing specific types of ecosystem. These major regions are called :

(A) Biomes

(B) Ecosystem

(C) Biosphere

(D) Organism

40. જીવાવરણમાં વિશિષ્ટ પારિસ્થિતિક લક્ષણો ધરાવતા અનેક મુખ્ય પ્રદેશો છે તે કયા નામે ઓળખાય છે?

(A) જૈવિક

(B) પારિસ્થિતિકી તંત્ર

(C) જીવાવરણ

(D) જીવસૃષ્ટિ

41. 'Zero Level' from which land elevation and ocean depths are measured is known as :

(A) Geodetic plane

(B) Mean sea level

(C) Bench mark

(D) Datumn plane

41. ભૂ સપાટીથી ઉંચાઈ અને મહાસાગરની ઊંડાઈ જે શૂન્ય સપાટીની આધાર સપાટીથી માપવામાં આવે છે તે છે :

(A) ભૂમાનીક સપાટી

(B) સરેરાશ સમુદ્ર સપાટી

(C) બેન્ચમાર્ક

(D) કાયમી આધાર સપાટી

42. Which of the following rocks are most subjective to exfoliation ?

(A) Basalt

(B) Granite

(C) Sandstones

(D) Limestone

42. નીચે પૈકીના કયા ખડકોમાં સૌથી વધુ પડખવાણ જોવા મળે છે?

(A) બેસાલ્ટ

(B) ગ્રેનાઈટ

(C) રેતીખડક

(D) ચૂનાના ખડક

43. The relationship between cropping pattern and the pattern of climatic elements can be best represented by :

(A) Hythergraph

(B) Tertiary Diagram

(C) Climatograph

(D) Ergograph

44. Circular and vector graphs are examples of :

(A) Biaxial

(B) Triaxial

(C) Multiaxial

(D) Line graphs

45. The ownership of landed property by demarcating the boundaries of fields and buildings is shown in :

(A) Topographical maps

(B) Wall maps

(C) Cadastral maps

(D) Chorographical maps

43. નીચે જણાવેલ કઈ પદ્ધતિ દ્વારા પાકપ્રથા અને આબોહવાના તત્વોનો સંબંધ સૌથી સારી રીતે દર્શાવી શકાય?

(A) હાઈથરગ્રાફ

(B) ટર્શિયરી ડાયગ્રામ

(C) ક્લાઈમેટોગ્રાફ

(D) એરોગ્રાફ

44. ચક્રિય અને વેકટરગ્રાફ શેના ઉદાહરણ છે?

(A) દ્વીધરીય

(B) ત્રિધરીય

(C) બહુધરીય

(D) રેખા આલેખ

45. જમીન માલિકીની મિલકતનું સીમાંકન, ખેતરો અને મકાનો કયા પ્રકારના નકશામાં દર્શાવાય છે?

(A) સ્થળવર્ણન નકશા

(B) ભીંતે ટીંગાળવાના નકશા

(C) મહેસૂલી નકશા

(D) રંગસ્તર પદ્ધતિના નકશા

46. The length of equator is about 40,000 km and the velocity of rotation is about 1700 km per hour. What would be the velocity of rotation at the poles ?

(A) 0

(B) 850

(C) 1700

(D) 3400

46. વિષુવવૃત્તની લંબાઈ 40,000 કિ.મી. કરતા વધુ અને પરિભ્રમણની ગતિ દર કલાકે 1700 કિ.મી. કરતા વધુ છે. તો ધ્રુવ ઉપર પરિભ્રમણની ગતિ કેટલી હશે?

(A) 0

(B) 850

(C) 1700

(D) 3400

47. If R.F. 1 : 100,000 then 10 miles would be represented by :

(A) 6.34 cm

(B) 6.34 inch

(C) 15 cm

(D) 15 inch

47. જ્યારે R.F. 1 : 100,000 હોય ત્યારે 10 માઈલ દર્શાવવા માટે કયો જવાબ સાચો હોય?

(A) 6.34 સે.મી.

(B) 6.34 ઈંચ

(C) 15 સે.મી.

(D) 15 ઈંચ

48. Which of the following factors are responsible for changes of seasons ?

(*i*) Earth's magnetic character whose north and south poles are at the geographical poles of the earth

(*ii*) Constant orientation of the earth's axis towards polaris (pole star)

(*iii*) Inclination of the earth's axis at 66½° to the plane of earth's orbit

(A) (*i*) and (*iii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*ii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

48. ઋતુઓના બદલાવ માટે નીચે જણાવેલ પરિબળોમાંથી કયા પરિબળો જવાબદાર બને છે?

(*i*) પૃથ્વીનું ચુંબકીય લક્ષણ, જેમાં ઉત્તર અને દક્ષિણ ધ્રુવો, પૃથ્વીનાં ધ્રુવો ઉપર આવેલાં છે.

(*ii*) પૃથ્વીની ધરી ઉપરનું કાયમી નમન.

(*iii*) ભ્રમણકક્ષા સાથે પૃથ્વીનું 66½° ખૂણે નમન.

(A) (*i*) and (*iii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*ii*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

49. Births (–) Deaths (+) Inmigration (–) Out migration =

(A) Growth of population

(B) Natural growth of population

(C) Negative growth of population

(D) Positive growth of population

49. જન્મ (–) મૃત્યુ (+) આગમન કરતી અને ગમન કરતી (–) આઉટ માઈગ્રેશન =

(A) વસ્તીવૃદ્ધિ

(B) કુદરતી વસ્તીવૃદ્ધિ

(C) ઋણાત્મક વસ્તીવૃદ્ધિ

(D) નિરપેક્ષ વસ્તીવૃદ્ધિ

50. Intensity of irrigation is defined as :

(A) Percentage of area under double cropping

(B) Percentage of well irrigated area to the net irrigated area

(C) Percentage of net irrigated area to the net sown area

(D) Percentage of net irrigated area to the total geographical area

50. સિંચાઈનો તીવ્રતાનો અર્થ છે :

(A) મિશ્ર પાક હેઠળનો સરેરાશ વિસ્તાર

(B) કૂવા દ્વારા સિંચાઈ હેઠળનો વિસ્તાર અને ચોખ્ખા સિંચાઈ હેઠળનાં વિસ્તારની ટકાવારી

(C) ચોખ્ખો સિંચાઈ હેઠળનો વિસ્તાર એક ચોખ્ખા વાવેતર વિસ્તારની ટકાવારી

(D) ચોખ્ખા સિંચાઈ હેઠળના વિસ્તાર અને કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારની ટકાવારી

ROUGH WORK

SEAL